ఎదురులేని మనిషి

ఎన్టీఆర్ జీవితచరిత్ర

- డా. నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

మెలుకువ వచ్చేసరికి ట్రైను మద్రాసు సమీపిస్తున్నది. దూరంగా మినుకు మినుకుమంటున్న దీపాలు తనకు స్వాగతం చెబుతున్నట్లే అనిపించింది. ఒక కొత్త ఉత్సాహం చోటు చేసుకుంది. పడుకున్న బల్లమీదే కూర్చుని ప్రాణాయామం చేసాడు. దానిలోనే బ్రీతింగ్ ఎక్సర్ సైజ్. అది పూర్తయ్యే సరికి రైలు మద్రాసు ప్లాట్‌ఫారం మీదకు వచ్చింది. ప్రయాణికులంతా నిద్రమొహాలతోనే సామాను పుచ్చుకుని హడావుడిగా దిగేసరు. అందరూ దిగాక తారకరాముడు తన పెట్టె పుచ్చుకుని వాకిలి దగ్గరకు వచ్చి నిటారుగా నిలబడ్డాడు. తన జీవితాన్ని నిర్ణయించబోయే మద్రాసు మహానగరం బోర్డును ఇంగ్లీషులో వ్రాసివున్న దాన్ని మనసులోనే చదువుకున్నాడు. ఒక్కసారిగా విశాల ప్రపంచంలోకి అడుగుపెడుతున్నట్లు అనిపించింది. స్వతంత్ర భారతంలో అనేక ఆశలు పెట్టుకున్న వేలాదిమందిలో తనొకడు. దేశానికి వారి పీడ తొలిగి స్వేచ్ఛావాయువులు పీలుస్తున్న ఈ శుభ తరుణంలో తనకు కూడా శుభం జరగబోతున్నదన్న ఆలోచన ఎంతో ఉత్సాహాన్నిచ్చింది. బండి దిగి తిన్నగా బస్సెక్కి రాయపేటలో దిగి ఎప్పుడూ వెళ్ళే హోటల్‌కు వెళ్ళాడు.

తారకరాముడిని చూడగానే హోటల్ యజమాని నిండుగా నవ్వుతూ

"వణక్కం, వణక్కం రామారావ్"

"నమస్తే, నమస్తే ఎలా ఉన్నారు? " తారకరాముడు ఆప్యాయంగా అడిగాడు.

"క్షేమందా వుంటిమి? ఇంట్లో ఎల్లారుం సౌక్యమా?"

"ఆ! అందరూ బాగానే ఉన్నారు. ముందు స్నానం చెయ్యాలి ఏర్పాటు చెయ్యగలరా?"

"అరే గణేశూ, అయ్యదా వచ్చిండు. యేడి నీళ్ళు రూములో ఉంచు."

"సరిదా. వాంగోసార్" కుర్రాడు వినయంగా పిలిచాడు. తారకరాముడు రూమ్‌లోకి వెళ్ళగానే హోటల్ యజమాని తనపనిలో పడిపోయాడు.

గతంలో రెండుసార్లు వచ్చినప్పుడు తారకరాముడి తాతగారు ఈ హోటల్లోనే దిగారు. తాతగారి కలుపుగోలుతనం వలన హోటల్ యజమానితో మంచి పరిచయం ఏర్పడింది. అతను తెలుగువాడే అయితే చిత్తూరు జిల్లావాడు కావడం, ఎక్కువ కాలంగా మద్రాసులో ఉండటం వలన ఆయన మాటల్లో రెండు భాషలు సమానంగా కలిసిపోయాయి. అసలు తనకే భాష వచ్చో ఆయనే మర్చిపోయాడు. తారకరాముడంటే ముచ్చట. "ఎంత అందగాడు" అనుకున్నాడు మనస్సులో.

స్నానానికి చొక్కా విప్పుతూ జేబులో చిల్లర తీసి బల్లమీద పడేసాడు. మద్రాసు ఛార్జీలకు పోను మిగిలిన డబ్బులవి. టిక్కెట్టు కొనేటప్పుడు రామయ్యగారన్న మాటలు గుర్తొచ్చాయి.

"ఏమిటి ఇంత ఖరీదా? మద్రాసుకు ఐదు రూపాయల ఏడుపైసలా? అమ్మో ఎంత పెరిగిపోతున్నాయి ఛార్జీలు. ఇట్లా ధరలు పెరిగిపోతే సామాన్యులెట్లా బ్రతకాలి?" ఆయన ఎంతో బాధపడ్డాడు. కాసేపు తెల్లవాడి పాలన వల్లే ఇలా పెరిగిపోతున్నాయని తిట్టిపోశాడు.

పెదనాన్న మాటలు గుర్తుకు వచ్చి చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు తారకం బాబు. గోరు వెచ్చటి నీళ్ళతో స్నానం చేసి పెట్టెలో నుండి తెల్లటి పొందూరు ఖద్దరు పంచె, లాల్చీ వేసుకుని ఒక్కసారి అద్దంలో చూసి తలదువ్వుకున్నాడు. బట్టల వలన శరీరానికి కాంతి వచ్చిందో, శరీరపు రంగువలన బట్టలు మెరుస్తున్నాయో తెలియదు కానీ రెండూ పోటీపడి తారకరాముడి అందాన్ని ద్విగుణీకృతం చేస్తున్నాయి. బయటకు వచ్చి హోటల్ యజమానితో

"అలా బయటకు వెళ్ళొస్తాను" అని చెప్పాడు.

"అట్లా కుదర్దు రామారావ్. టీ తాగకుండా ఎక్కడకు పోవాల. అరే గణేశూ అయ్యగారికి టీ దా యిచ్చు పడు. ఏం రామారావ్ ఎన్న కార్యమా వందింగ?" (ఏం పనిమీద వచ్చారు)

"పెద్ద పనేం లేదు. చిన్నపనే. వెళ్ళొచ్చాక చెబుతా"

"మంచిది ఉజ్జోగం చేస్తుంటివా?"

"ఆ సెలవు పెట్టి వచ్చాను" హోటల్ కుర్రాడిచ్చిన టీ తాగుతూ అన్నాడు.

"వెళ్ళొస్తా సార్. భోజనం సమయానికి వచ్చేస్తాను" తారకరాముడు చేతులు జోడించాడు.

"సరిదా రామారావ్. శుభంగా పోయిరా"

"బుగ్గన దిష్టిదా పెట్టుకుంటే బాగుణ్ణుకదా"

ఆయన మాటలకు నవ్వుకుంటూ తారకరాముడు యల్.వి.ప్రసాదుగారింటికి బయలుదేరాడు. రెండు బస్సులు మారి ఆయనింటికి చేరుకునేసరికి సరిగ్గా ఆయన కారు బయలుదేరబోతున్నది

తారకరాముడిని చూడగానే ముఖం విప్పారింది. కారెక్కబోతున్నవాడల్లా ఆగి "మీరా? రామారావుగారూ వాటే సర్ప్రయిజ్ ఎప్పుడొచ్చారు? ఏమిటి విశేషం? రండి కూర్చుని మాట్లాడుకుందాం."

కుర్చీల్లో కూర్చున్నాక తారకరాముడు ప్రారంభించాడు.

"ప్రసాదుగారూ! ఒకప్పుడు మీరు నన్ను రమ్మని పిలిచారు. కానీ అప్పటి పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వల్ల నేను రాలేకపోయాను. పూర్తిగా చదువు మీదే ధ్యాస ఉండటంతో మీ ఆఫర్ తిరస్కరించాను. ఈ రోజు ఉద్యోగం వున్నా కళమీద ఆసక్తితో మీమీద నమ్మకంతో ఇంతదూరం వచ్చాను. మీరు ఉండమంటే ఉంటాను లేదా వెళ్ళిపోతాను ఏం చెయ్యమంటారో చెప్పండి."

ప్రసాదు కొన్ని క్షణాలు మౌనంగా ఉండిపోయారు. తర్వాత మాట్లాడుతూ "రామారావుగారూ మీరన్నట్లు నేను పిలిచినప్పుడు వచ్చివుంటే ఈ పాటికి ఫీల్డులో నిలదొక్కుకుని ఉండేవాడివి. ఇప్పటికిప్పుడు అంటే ఆలోచించుకోవాలి కదా? పైగా వస్తున్నట్లు ముందు ఉత్తరమయినా రాయలేదు" కొంచెం నిష్టూరంగా అన్నాడు.

"లేదు ప్రసాదుగారూ! మీకు లెటరు వ్రాసే వ్యవధిలేదు. అనుకోకుండా తీసుకున్న నిర్ణయం అంతా వారంలోపే, లేడికి లేచిందే పరుగు, ఆలోచన వచ్చిందే తడువు ముందుకు దూకడమే. ఏమయినా అసలు ఈ సినిమా రంగానికి నేను పనికి వస్తానా? నాలో ఆ టాలెంట్ వుందా? నన్ను ఉండమంటారా? వెళ్ళమంటారా? ఏ విషయం మీరు తేల్చి చెబితే దానిప్రకారం కార్యక్రమం నిర్ణయించుకుంటాను. దయచేసి నిర్మొహమాటంగా చెప్పండి. నేనేమీ అనుకోను."

సూటిగా అడిగేసరికి ప్రసాద్ కొంచెం తబ్బిబ్బయ్యాడు.

"చూడండి రామారావుగారూ.. అందం నటన ఎంత ఉన్నప్పటికీ అదృష్టం కూడా ఉండాలంటారు. టాలెంట్ కంటే అదృష్టం గొప్పది. నువ్వేమంటావు?"

"కాదని ఎలా అనగలను సార్. అయితే అదృష్టం కలిసొచ్చేదాకా అలాగే కనిపెట్టుకుని ఉండాలా? మానవ ప్రయత్నం అక్కర్లేదా? మీరు ఏం కష్టపడకుండానే ఇంత వారయ్యారా?"

"కాదని అనను. ఎంత చేసినా చివరిలో కలసి వస్తే కదయ్యా బాగుపడేది"

"లేకపోతే ఏముంది? మేధావులంతా తల్లక్రిందులయ్యారు అదిలేక"

"కాదని నేనన్ను ప్రసాదుగారూ! 'షడ్భిర్మనుష్యాణాంసప్తమంచ దైవతమ్' అని నాకూ తెలుసు"

"ఏమిటేమిటి మళ్ళీ చెప్పు నీకు సంస్కృతం కూడా తెలుసా?"

"అబ్బే నాకు తెలియదు. మా గురువు విశ్వనాథ సత్యన్నారాయణగారు ఎప్పుడూ అంటూంటారు. అందువలన మా కొచ్చింది. ఆరువంతల మనిషి ప్రయత్నం. ఏడో వంతు దైవ సాయం కావాలని దైవాన్ని నమ్మి ధర్మంగా నడుచుకుంటే కార్యసానుకూలత జరుగుతుంది. అంతేగాని అంతా ఆయనే చూసుకుంటాడని వదిలేస్తే అసలు అదృష్టం వస్తుందో లేదో ఎట్లా తెలుస్తుంది."

'పల్లెటూరు పిల్ల ' హీరో

"ఇన్ని మాటలెందుకు? నేను పనికొస్తాను అనుకుంటే ఉండిపోతా. లేకుంటే తిరుగు రైలుకే ప్రయాణం. ఇక అదృష్టమంటూ కంటికి కనపడని దాన్ని గురించి నేనేం మాట్లాడలేను. మనిషిగా నేనెంతవరకూ చెయ్యగలనో పూర్తిగా చేసి చూపించగలను. ఎంత కష్టమయినా, తిండి, నిద్రలేకపోయినా శ్రమపడగలను. సర్ నా పర్సనాలిటీ, నటన, గొంతు ఇవన్నీ ఫర్వాలేదు అంటే అవకాశం ఇచ్చి చూడండి."

"రామారావుగారూ మీ మాటల్లో లాజిక్ లేకపోలేదు. ఎంతోమంది ఈ పరిశ్రమ మీద మోజుతో ఆస్తులన్నీ తాకట్టుపెట్టి చివరకు బికారులయిపోయిన వాళ్ళను చూశాను. మొట్టమొదట మనకు ఇక్కడ సినిమా రావటానికి కారకుడు వెంకయ్య"

"వెంకయ్యగారంటే ఎవరు సార్?"

"ఆయనా? నీకు తెలియదా? రఘుపతి వెంకయ్య. ఈ చిత్రపరిశ్రమకు ఆద్యుడు"

"దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే చలనచిత్ర పితామహుడని విన్నాను. అది నిజం కాదా?" తారకరాముడు తలచుకుంటూ అన్నాడు.

"మీకూ చాలా తెలుసే. అయితే దురదృష్టం కొద్ది కొంతమంది వ్యక్తులు ముందు ప్రారంభించినా వాళ్ళను గుర్తించరు. 1910లో 'భక్త పుండరీక' సినిమా తీసిన 'టోర్నే' కంటే అదే సంవత్సరంలో 'రాజా హరిశ్చంద్ర' తీసిన దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే కంటే 1909లోనే ఒక తెలుగు బిడ్డ మద్రాసు నగరంలో తెలుగు సినిమా పరిశ్రమకు ప్రాణప్రతిష్ఠ చేశాడు. "

"నిజమా సార్! ఆయనదేవూరు?"

"భలేవారు మీరు రామారావుగారూ! మీ జిల్లా మనిషినే మీరు తెలుసుకోలేక పోయారు. భారత ప్రభుత్వ సైనిక శాఖలో సుబేదారుగా పనిచేసిన అప్పయ్య నాయుడు రెండో కొడుకే ఈయన."

"వెంకయ్యకి సినిమాలు తీయాలని ఆలోచన ఎలా వచ్చింది? అసలు ఈ సినిమాకి మూలం ఏమిటి ప్రసాద్ గారూ?" తారకరాముడు కుర్చీలో తాపీగా చేరగిల పడ్డాడు.

"ఇప్పుడే చెప్పాలా? సుబ్బారావు దగ్గర బయలుదేరుతుండగా నువ్వు వచ్చావు. పోనీ దారిలో వెళ్తూ చెప్పుకుందాం" ఆయన పైకి లేస్తూ అన్నాడు.

"అలాగే మీ యిష్టం. పదండి" తారకరాముడి కడుపులో ఆకలి దంచేస్తున్నది. రాత్రి హడావుడిగా ఇంటి దగ్గర నాలుగు మెతుకులు తిని బయల్దేరడు. ప్రొద్దున ఒక కప్పు టీ తప్ప మరేదీ తినలేదు. హోటలు యజమాని తినమంటే తినలేదు. ప్రసాద్ ఏం తినమనలేదు. ఇద్దరూ కారులో బయలుదేరారు.

"తండ్రి ప్రబోధం మీదే వెంకయ్య తన పద్దెనిమిదో ఏట (1886) మద్రాసు మౌంట్ రోడ్‌లో ఇల్లు తీసుకుని దానిని కళాకేంద్రంగా రూపొందించుకున్నాడు. సహజంగానే ఆయన చిత్రకారుడు. శిల్పి కావటంతో మంచి పెయింట్స్, చక్కటి రాతిబొమ్మలను చెక్కి మద్రాసు ప్రజలను ఆకర్షించారు. ఆయన ఇల్లు మ్యూజియంలా ఉండేది. (ప్రస్తుతం అది రెస్టయిల్ హవుస్ పేరుతో ఉంది)" తారకరాముడు కదిలిపోతున్న బిల్డింగులను చూస్తున్నాడు. బీచ్‌రోడ్ కొచ్చేసరికి ఎంతో ప్రశాంతంగా అనిపించింది. ఎగసిపడుతున్న కెరటాలు రెండు చేతులతో ఆహ్వానం పలుకుతున్నట్లే అనిపించింది.

అనంతమైన కాలప్రవాహంలో తరిగిపోతున్న జీవితంలా కరిగిపోతున్న తారు రోడ్డును చూస్తూ పరధ్యానంగా వున్న తారకరాముడిని చూసి ప్రసాద్ మాటలాపేశాడు.

ఏదో కలలో వున్న వాడిలా తారకరాముడు "సార్! ఈ విధంగానే మీతో రోజూ మీ పక్కనే ఉండగలనా?"

"చెప్పానుగా రామారావు. అది అదృష్టం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది" ఆయన సాలోచనగా అన్నాడు. మనసులో ఎక్కడలేని సానుభూతి ఏర్పడింది.

"అదృష్టమే అయితే అదెక్కడున్నా ఎలా ఉన్నా పోరాడతాను. దానితోనే సవాలు చేస్తాను. మీరు తెల్చి చెబితే చాలు. ఉద్యోగం వదిలేశాను. అయినా ఫర్వాలేదు. ఇంకా రెండెకరల పొలం ఉంది. దున్నుకుని అయినా బ్రతుకుతాను."

"అంతదాకా ఎందుకులే. సుబ్బారావు ఏం చెబుతారో విన్నాక నిర్ణయించుకోవచ్చు" ప్రసాద్ తారకరాముడి భుజం మీద చెయ్యేస్తూ అన్నాడు.

"కాదు సార్ విధినయినా ఎదిరించాలనిపిస్తున్నది. నావాళ్ళ బాధలు చూసి చూసి నాలో తగని మొండితనం. సాహసం చోటుచేసుకున్నాయి. నీతి తప్పకుండా నా ప్రాణాలు ధారపోసయినా నా వాళ్ళను సుఖపెట్టాలి. అంతేసార్" ఉద్వేగంగా అన్న మాటలకు ప్రసాద్ చలించిపోయాడు. ఈ కుర్రాడిలో ఎంత పట్టుదల. ఏదో సాధించాలనే తపన. కష్టాలను ఎదుర్కోవటానికి సిద్ధపడ్డాడు.

"సారీ సర్. ఇందాక సినిమా గురించి చెప్పమని నా ఆలోచనల్లోకి జారిపోయాను. మరేం అనుకోవద్దు."

"ఫర్వాలేదు. మరోసారి చెప్పుకుందాం. స్టూడియో వచ్చింది. సుబ్బారావుతో నేను చెప్పవలసిందంతా చెబుతాను. ఆపై ఆయనిష్టం. నీ అదృష్టం. ఓ.కె"

శోభనాచలం స్టూడియో హడావుడిగా ఉన్నది. అక్కడ కొంతమంది సెట్టింగులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. నూజివీడు రాజాగారు తీస్తున్న పిక్చరు తాలూకు ఏర్పాట్లు చురుగ్గా సాగుతున్నాయి. కారు దిగి ప్రసాద్ తారకరామారవును వెంట పెట్టుకుని ప్రొడక్షన్ ఆఫీసు వైపు నడిచాడు. ప్రొడక్షను ఆఫీసు అంటే పాకలో ఒక మూల చిన్నగది. సుబ్బారావు అక్కడే కూర్చున్నాడు. లోపలికొస్తూనే -

"నమస్కారం సుబ్బారావు" ప్రసాద్ మాటకు తలెత్తి

"నమస్కారం. నమస్కారం. ఏవిటంత ఆలస్యం చేశారు" అంటూ పక్కనే నిలబడున్న తారకరాముడిని చుసి కళ్ళప్పగించారు. తెల్లటి లాల్చీ పైజమాతో పచ్చగా పాలభాగం మీద పడుతున్న ఉంగరాల జుట్టును స్టయిలుగా వెనక్కు విసిరి రెండు చేతులతో నమస్కరిస్తున్న ఆ మూర్తి సుబ్బారావు గుండెల్లో శాశ్వతంగా మిగిలిపోయింది.

"గుర్తుపట్టారా?" ప్రసాద్ స్టూలు ముందుకు లాక్కుంటూ అన్నాడు.

"మా హీరోని నేను మర్చిపోవటమేంటి? మీరు పంపిన వీరి ఫోటోలు ఇప్పుడే మరోసారి చూశాను" ఆయన సొరుగులాగి ఫోటోలు తీసి బల్లమీద పెట్టాడు. స్క్రీన్ టెస్ట్ తాలూకు ఫోటోలవి. తారకరాముడు కుతూహలంగా వాటినందుకుని చూసాడు. బాగానే ఉన్నాయనిపించింది.

"అవును సుబ్బారావుగారూ అందరిని విడిచిపెట్టి వచ్చాను. మంచో, చెడో దీనిలోనే స్థిరపడాలనుకుంటున్నాను. అందువలన నా భవిష్యత్తును నిర్ణయించండి. నేను పనికొస్తాననుకుంటే ఎంత కష్టపడటానికయినా సిద్ధం. లేదా నాకా అర్హత లేదనుకుంటే తిరుగుబండికే వెళ్ళిపోతాను."

తారకరాముడు మాట్లాడుతున్నంతసేపు వాయిస్‌లో మాడ్యులేషన్ గమనిస్తూనే ఉన్నాడు సుబ్బారావు. ఇంకొంచెం మెరుగులు దిద్దితే అంత చక్కటి గొంతు కూడా ఎవరికి లేదనుకున్నారాయన. పక్కనే వున్న ఫోనందుకుని –"హలో! నేను బి.యే. సుబ్బారావుని. అంజలిగారున్నారా?"

అటువైపు అంజలి లైనులో కొచ్చినట్టున్నారు.

"ఆ...ఆ..నమస్కారం"

"అంజలిగారా? మీరు వెంటనే బయలుదేరి వస్తారా?"

"ఆఁ"

"మీతోపాటు మీ భర్తగారిని కూడా తీసుకురండి."

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments